

Prof. Dr. Bilgehan Çetiner

İstanbul Üniversitesi

Prof. Dr. Andreas Furrer

Luzern Üniversitesi

Prof. Dr. Markus Müller-Chen

St. Gallen Üniversitesi

BORÇLAR HUKUKU GENEL HÜKÜMLER

onikilevha

İçindekiler

Önsöz.....	V
İçindekiler	VII
Kısaltmalar Cetveli.....	XXXIX
1. Bölüm: Giriş ve Temel Kavramlar.....	1
A. Konuyu Sunuş Pratiği.....	3
B. Sorular.....	4
C. Borçlar Hukukuna Giriş	5
1. Türk Özel Hukuk Kodifikasyonuna Genel Bakış.....	5
a. Türk Özel Hukukunun Yapısı	5
b. Uluslararası Etkiler	8
i. Hard Law ve Soft Law.....	9
ii. Uluslararası Anlaşmalar.....	9
iii. Avrupa Birliği Düzenlemeleri ve Uluslararası Prensipler.....	10
aa. UNIDROIT Prensipleri.....	10
bb. Avrupa Sözleşme Hukuku Prensipleri (Lando Prensipleri)	10
2. Türk Borçlar Kanunu.....	11
a. Yapısı ve İçeriği.....	11
b. Uygulama Alanı.....	12
c. Borçlar Hukukunun Temel Taşı: Sözleşme Özgürliği....	13
i. Genel Olarak.....	13

ii. Sözleşme Özgürüğünün Görünüm Şekilleri	14
aa. Sözleşme Yapma ve Tarafını Belirleme Özgürlüğü.....	14
bb. Tip Özgürlüğü.....	17
cc. İçerik Özgürlüğü.....	17
dd. Şekil Özgürlüğü	17
ee. Sözleşmeyi Kaldırma ve Değiştirme Özgürlüğü .	17
D. Borçlar Hukukunun Temel Kavramları.....	18
1. Borç Kavramı.....	18
a. Tanımı.....	18
b. Borç İlişkisinin Nisbiliği.....	19
i. Mutlak Haklar	20
ii. Mutlak ve Nisbi Hakların İhlalinin Sonuçları.....	21
iii. Diğer Nisbi Haklar	21
c. Edim Yükümlülüğü.....	22
i. Olumlu Edim- Olumsuz Edim.....	23
ii. Aslı Yükümlülük- Yan Yükümlülük (Aslı Borç- Yan Borç)	24
iii. Aslı-Tali (Birincil-İkincil) Edim Yükümlülükleri	25
iv. Külfet (Obliegenheit)-Borç Ayırımı.....	26
d. Alacak ve Talep	27
e. Borç-Eksik Borç Ayırımı.....	28
2. Borç İlişkisinin Bir Unsuru Olarak Borç	28
3. Hukuki İşlem Şeklindeki Borç İlişkisi.....	29
a. Hukuki İşlem Kavramı.....	29
b. Türleri	30
i. Tek, İki ve Çok Taraflı Hukuki İşlemler ile Hukuki İşlem Benzeri Fiil.....	30
ii. Ani Edimli ve Sürekli Borç İlişkileri.....	34
iii. Borçlandırıcı İşlem – Tasarruf İşlemi	36
iv. Sebebe Bağlı ve Soyut İşlemler.....	38
c. Hatır İlişkisinden Ayrılması	40
4. Borcun Kaynakları.....	40
a. Genel Bakış	40

b.	Borcun Kaynakları	41
i.	Hukuki İşlem.....	41
ii.	Kanundan Doğan Borç.....	41
iii.	Müşterek Kanuni Borç İlişkisi (Edim Yükümünden Bağımsız Borç İlişkisi).....	41
iv.	Fiili Sözleşme İlişkisi (Sözleşme Benzeri İlişki)	42
c.	Yarışma İlişkisi.....	43
d.	Alacaklarının İspat Külfeti	44
2.	Bölüm: Borç ve İrade Açıklaması.....	45
A.	Konuyu Sunuş Pratiği.....	46
B.	Sorular.....	47
C.	Genel Bakış	47
D.	Borç: İçeriği ve Unsurları.....	47
1.	Giriş	47
2.	Borcun Konusu ve Unsurları	48
a.	Borcun Tarafları	48
b.	Borcun Konusu: Edim.....	49
i.	Genel Olarak.....	49
ii.	Borcun Konusunun İfade Edilme Tarzı Şekilleri.....	50
iii.	Seçimlik Borç ve Seçimlik Yetki	52
iv.	Para Borçlarının İfasına Dair Özellikler	53
c.	İfa Yeri	56
d.	İfa Zamanı.....	58
e.	Diğer İfa Unsurları	61
i.	Koşul (Şart).....	61
aa.	Geciktirici ve Bozucu Koşul	62
bb.	İradi Koşul-Rastlantısal Koşul-Karma Koşul.....	64
cc.	Koşulların Geçerliliği.....	65
ii.	Kısmen İfa	65
E.	Borcun Kaynaklarından Sözleşmenin Kurucu Unsuru: İrade Açıklaması.....	66
1.	Genel Bakış	66
2.	Beyan Sahibinin İradesinin Oluşumu ve Yorumu.....	68

3. İrade Açıklaması Türleri.....	69
4. İrade Açıklamasının Varması (Varma Prensibi)	73
5. İrade Açıklamasının Yorumu (Güven İlkesi)	75
F. Sonraki Konulara Bakış	79
3. Bölüm: Sözleşmenin Kuruluşu	80
A. Konuyu Sunuş Pratiği.....	81
B. Sorular.....	82
C. Sözleşmenin Kuruluşu.....	82
1. Genel Bakış	82
2. Öneri ve Kabul	84
a. Öneri.....	84
b. Kabul ve Sözleşmenin Kurulduğu/Hüküm Doğurduğu An	90
3. Uyuşma, Uyuşmazlık ve Muvazaa	93
D. Sözleşmenin Kuruluşuna İlişkin Özel Durumlar	97
1. Genel Bakış	97
2. Önsözleşme.....	98
3. Çerçeve Sözleşme	99
4. Teyit Mektubu.....	99
5. Opsiyon Hakkı.....	100
6. İlan Yoluyla Ödül Sözü Verme ve Ödüllü Yarışma Vaadi.....	101
7. İhale	103
8. Sebebi Gösterilmemiş Borç Tanımı (İkrarı).....	104
9. Tüketicilerde Cayma Hakkı	105
E. Özет	109
4. Bölüm: Sözleşmenin Yorumu- Genel İşlem Koşulları	110
A. Konuyu Sunuş Pratiği.....	111
B. Sorular.....	112
C. Genel Bakış	113
D. Sözleşmenin Yorumu.....	113
1. Genel Bakış	113

2.	Yorum Anlaşmazlığı- Uyuşma Anlaşmazlığı	115
a.	Ayrım.....	115
b.	Yorum Anlaşmazlığı	116
i.	Genel Bakış	116
ii.	Sübjektif ve Normatif (Objektif) Yorum	117
iii.	Yorum Araçları ve Yorum Kuralları (İlkeleri)	118
aa.	Yorum Araçları	119
bb.	Yorum Kuralları	121
iv.	Sözleşmenin Tamamlanması ve Uyarlanması.....	125
aa.	Sözleşmenin Tamamlanması.....	125
bb.	Sözleşmenin Uyarlanması	128
v.	Şekle Bağlı Sözleşmelere Etkileri.....	131
E.	Genel İşlem Koşulları.....	132
1.	Genel Olarak.....	132
2.	Unsurları.....	133
3.	Dört Aşamada GİK'in Denetimi	135
a.	Yürürlük Denetimi	135
b.	Bireysel Anlaşma/ Alışılmadık (Sürpriz) Koşul Denetimi.....	138
c.	Yorum Denetimi	141
d.	İçerik Denetimi.....	142
5.	Bölüm: Geçerlilik Koşulları (Şekil ve İçerik) – Aşırı Yararlanma	145
A.	Konuyu Sunuş Pratiği.....	146
B.	Sorular.....	147
C.	Sözleşmenin Şekli	148
1.	Şekil Serbestisi İlkesi	148
2.	Kanuni Şekil	149
a.	Genel Olarak.....	149
b.	Şeklin Amacı.....	150
3.	Kanuni Şeklin Türleri	151
a.	Adı Yazılı Şekil	151

i.	Genel.....	151
ii.	Yazılı Beyan (Metin).....	151
iii.	İmza	152
aa.	Genel.....	152
bb.	El Yazısıyla İmza Kuralının İstisnaları	153
cc.	İletişim Araçları ile Gonderilen Metinler	155
b.	Nitelikli Yazılı Şekil	156
c.	Resmi Yazılı Şekil	156
4.	Şeklin Kapsamı	157
5.	Şekle Aykırılığın Hukuki Sonuçları.....	158
a.	Kesin Hükümsüzlük	158
b.	Hakkın Kötüye Kullanılması Yasağı.....	159
c.	Çevirme (Tahvil).....	161
d.	Şekle Ayrılık Nedeniyle Hükümsüz Sözleşmenin Tasfiyesi	162
e.	Şekle Aykırılık Nedeniyle Hükümsüzlük Halinde Sorumluluk	162
6.	Sözleşmeyle Kararlaştırılan (İradi) Şekil	162
a.	Genel Olarak.....	162
b.	TBK m. 17'de Yer Alan Karineler.....	163
i.	Geçerlilik Şekli Karinesi (TBK m. 17/f. 1)	163
ii.	Adı Yazılı Şekil Karinesi (TBK m. 17/f. 2).....	163
c.	Kararlaştırılan Şeklin Değiştirilmesi ve Kaldırılması...	163
D.	Sözleşmenin İçeriğini Belirleme Özgürüğünün Sınırları (TBK m. 27).....	164
1.	Genel Olarak.....	164
2.	İmkânsızlık	164
a.	İmkânsızlık Türleri	164
i.	Fiili, Hukuki ve Ekonomik İmkânsızlık.....	164
ii.	Objektif ve Sübjektif İmkânsızlık.....	166
b.	TBK m. 27/f. 1'in Uygulama Alanı.....	167
i.	TBK m. 27/f. 1'in Uygulama Alanının İstisnaları....	167
3.	Emredici Hükümlere Aykırılık	168

a.	Genel Olarak.....	168
b.	Emredici Normlar	169
c.	Hukuka Aykırılık Sebepleri.....	170
d.	Kanuna Karşı Hile.....	172
4.	Kamu Düzenine Aykırılık	172
5.	Ahlaka Aykırılık.....	173
a.	Ahlaka Aykırılık Kavramı	173
b.	Ahlaka Aykırılık Türleri	174
i.	Seksüel Alana İlişkin Sözleşmelerde Ahlaka Aykırılık.....	174
ii.	Sözleşmenin Konusu veya Takip Edilen Amaç Nedeniyle Ahlaka Aykırılık	175
iii.	Tarafların Karşılıklı Edimleri Arasında Açık ve Ağır Dengesizlik Olması	176
iv.	Sözleşmeyi İhlale Yöneltme Nedeniyle Ahlaka Aykırılık.....	176
6.	Kişilik Haklarına Aykırılık	177
a.	Yükümlülüğün Konusu.....	177
b.	Yükümlülüğün Aşırılığı.....	178
7.	Hukuki Sonuçları	179
a.	Kesin Hükümsüzlük	179
b.	Kısmi Hükümsüzlük.....	180
c.	Geçerliliği Koruyucu İndirgeme	181
d.	Çevirme (Tahvil).....	182
e.	Culpa in Contrahendo Sorumluluğu	183
E.	Aşırı Yararlanma (Gabin)	184
1.	Ön Bilgi.....	184
2.	Koşulları	185
a.	Aşırı Oransızlık.....	185
b.	Zarar Görenin Karar Verme Serbestisinin İhlali	186
i.	Zor Durum.....	187
ii.	Deneyimsizlik	187

iii. Düşüncesizlik	187
c. Sömürme Kastiyla Hareket	188
3. Hukuki Sonuçları	188
6. Bölüm: İrade Bozuklukları	190
A. Konuyu Sunuş Pratiği.....	191
B. Sorular.....	192
C. Genel Bakış	193
D. Yanılma (Hata)	194
1. Kavram.....	194
2. Saikte Yanılma.....	195
a. Basit Saikte Yanılma	195
b. Esaslı Saikte Yanılma (Temel Hatası).....	196
i. Kavram	196
ii. Koşulları	198
aa. Söbjektif Olarak Esaslı Sayılma	198
bb. Objektif Olarak Esaslı Sayılma.....	199
cc. Bilinebilir Olma	200
iii. Benzer Kurumlardan Farkları	200
aa. Örtülü Koşul.....	200
bb. Sözleşmenin Değişen Koşullara Uyarlanması... ..	201
3. Açıklamada Yanılma (Beyan Hatası)	202
a. Kavram.....	202
b. Görünüş Şekilleri	202
i. Beyan Fiilinde Yanılma	202
ii. İletmede Yanılma (TBK m. 33).....	203
iii. Beyanın İçeriğinde Yanılma.....	204
c. Esaslı ve Esaslı Olmayan Beyan Hatası	204
i. Sözleşmenin Niteliğinde Yanılma	204
ii. Sözleşmenin Konusunda Yanılma	206
iii. Sözleşmenin Tarafında Yanılma	208
iv. Sözleşme Yapıılırken Kimliği Göz Önünde Tutulan Kişide Yanılma	208
v. Edim veya Karşı Edimin Miktarında Yanılma.....	209

---

vi. Esaslı Beyan Hatası Karinesi	209
vii. Beyan Hatasının Sübjektif ve Objektif Açıdan Esaslı Olması	210
d. Özel Durumlar.....	210
i. Okunmadan yahut Anlaşılmadan İmzalanan Belge	210
ii. Beyaza İmza (Açıga İmza).....	211
e. Hesaplamada Yanılma.....	212
i. Basit Hesap Hatası.....	212
ii. Nitelikli (Gizli) Hesap Hatası.....	212
7. Bölüm: İrade Bozuklukları II.....	214
A. Konuyu Sunuş Pratiği.....	215
B. Sorular.....	217
C. Aldatma (Hile)	217
1. Genel Olarak.....	217
2. Aldatma Eylemi.....	218
a. Aktif Bir Davranış ile Aldatma.....	218
b. Pasif Bir Davranış ile Aldatma.....	221
c. Hukuka Aykırılık.....	222
3. Kasıt.....	222
4. Nedensellik Bağı.....	223
5. Üçüncü Kişinin Aldatması.....	224
D. Korkutma (İkrah).....	225
1. Genel Olarak.....	225
2. Korkutma Eylemi.....	225
3. Esaslı Korkutma.....	226
4. Nedensellik Bağı.....	226
5. Hukuka Aykırılık.....	226
E. İrade Bozukluğunun İleri Sürülmesi	228
1. Aldatma ve Korkutmanın Def'i Yoluyla İleri Sürülmesi	228
2. Sözleşmenin İptali.....	229
a. İptale Yetkili Kişi	229

b.	İptal Beyanı.....	229
c.	İptal Süresi.....	230
d.	İptal Hakkının Onay ile Ortadan Kalkması	230
e.	İptal Hakkının Kullanımının Dürüstlük Kuralına Aykırılığı (TBK m. 34).....	231
f.	Kısmi İptal.....	232
F.	İptal Hakkının Kullanılmasının Hukuki Sonuçları.....	234
1.	Sözleşme İlişkisinin Sona Ermesi.....	234
2.	Tazminat Hakkı.....	236
a.	Yanılanın Tazminat Ödeme Yükümlülüğü.....	236
b.	Aldatma ve Korkutmada Tazminat.....	238
G.	Diğer Kurumlarla Arasındaki İlişki.....	239
1.	İrade Bozukluğu ve Aşırı Yararlanma.....	239
2.	Satış Sözleşmesinde Temel Hatası ile Ayıp İlişkisi	239
8.	Bölüm: Temsil	241
A.	Konuyu Sunuş Pratiği.....	242
B.	Sorular.....	243
C.	Temsilin Anlamı, Menfaatler Durumu, Benzer Kurumlardan Farkları ve Türleri.....	244
1.	Anlamı ve Menfaatler Durumu.....	244
2.	Benzer Kurumlardan Farkları	245
a.	Dolaylı Temsilden (TBK m. 40/f. 3)	245
b.	Haberciden Farkı	246
c.	Simsar ve Acetededen Farkı (TBK m. 520 vd., TTK m. 102 vd.)	247
d.	Maddi Fiil ve Hukuki İşlem Benzeri Fiillerde Temsil ...	247
e.	Tam Üçüncü Kişi Yararına Sözleşmeden (TBK m. 129/f. 2)	247
f.	Havaleden Farkı (TBK m. 555 vd.)	248
g.	Tüzel Kişi Organlarının Tüzel Kişiliği Temsilinden....	248
3.	Türleri	249

a.	İradi Temsil ve Yasal Temsil.....	249
b.	Aktif Temsil ve Pasif Temsil.....	249
c.	Medeni Hukuk Temsili ve Ticari Temsil.....	249
D.	Temsilin Şartları.....	250
1.	Temsilcinin Ayırt Etme Gücünün Bulunması.....	250
2.	Sözleşmenin Temsile Uygun Olması.....	250
3.	Temsil Olunan Adına Hareket Etme	251
a.	Temel Kural.....	251
b.	Açıklama İlkesinin İstisnası.....	253
4.	Temsil Yetkisi	253
a.	Genel Olarak.....	253
b.	Temsil Yetkisi ve Temel Hukuki İlişki.....	254
c.	Temsil Yetkisinin Üçüncü Kişiye Bildirilmesi	256
d.	Temsil Yetkisinin Kapsamı ve Türleri	260
i.	Özel Yetki, İşlem Türüne Dair Yetki, Genel Yetki... ..	261
ii.	Ticari Temsil.....	262
iii.	Alt Temsil Yetkisi.....	263
iv.	Birlikte Temsil Yetkisi	263
v.	Temsilcinin Kendi Kendisiyle veya Her İki Tarafın Temsilcisi Olarak İşlem Yapması	265
e.	Temsil Yetkisinin Sona Ermesi.....	267
i.	Sona Erme Sebepleri.....	267
aa.	Sürenin Geçmesi, Bozucu Koşulun Gerçekleşmesi veya İşin Yapılması	267
bb.	Temsil Yetkisinin Geri Alınması	267
cc.	Temsilcinin Vazgeçmesi.....	268
dd.	Kanunda Sayılan Diğer Sona Erme Nedenleri ..	268
ii.	Temsil Yetkisinin Sona Ermesinin Sonuçları	269
f.	Yetkisiz Temsil	270
i.	Üçüncü Kişiin İyiniyetinin Korunduğu Haller....	270
aa.	TBK m. 41/f. 2	271
bb.	TBK m. 42/f. 3.....	271
ii.	Temsilcinin İyiniyeti (TBK m. 45).....	273

iii.	Temsil Olunan Tarafından Onama (TBK m. 46)	275
aa.	Genel Olarak.....	275
bb.	Onama Yapılıp Yapılmayacağı Kararına Kadarki Hukuki Durum	276
cc.	Onamadan Sonraki Hukuki Durum.....	277
dd.	Onamama Halinde Hukuki Durum	278
iv.	Yetkisiz Temsilin Hukuki Sonuçları	278
aa.	Temsil Olunan ile Üçüncü Kişi Arasındaki Hukuki İlişki	278
bb.	Yetkisiz Temsilci İle Üçüncü Kişi Arasındaki İlişki	280
cc.	Temsil Olunan ve Yetkisiz Temsilci Arasındaki İlişki	282
9.	Bölüm: Borchluların ve Alacaklıların Çokluğu, Üçüncü Kişi Tarafindan İfa, Üçüncü Kişiye İfa	283
A.	Borçlu ve Alacaklıların Çokluğu	284
1.	Genel Bakış	284
2.	Borçlunun Birden Çok Olması: Kısmi Borç, Kollektif (Elbirliği Halinde) Borç, Müteselsil Borç	285
a.	Kavram ve Türleri	285
b.	Müteselsil Borç İlişkisinin Kaynakları.....	287
c.	Müteselsil Borçlulukta İç ve Dış İlişkiler	288
i.	Dış İlişki.....	288
ii.	İç İlişki.....	291
3.	Alacakının Birden Çok Olması.....	293
a.	Kısmi Alacaklılık.....	293
b.	Kollektif (Elbirliği Halinde) Alacaklılık.....	294
c.	Müteselsil Alacaklılık.....	294
B.	Üçüncü Kişi Tarafindan İfa ve Halefiyet.....	295
C.	Üçüncü Kişiye İfa	300
10.	Bölüm: Haksız Fiil Sorumluluğunun Genel Esasları ve Kusur Sorumluluğu I	301
A.	Konuyu Sunuş Pratiği.....	302

B.	Sorular.....	303
C.	Haksız Fiil Sorumluluğunun Temelleri	304
1.	Sorumluluk Hukuku Kavramı ve Fonksiyonu	304
a.	Kavram.....	304
b.	İşlevi.....	305
2.	Benzer Kurumlardan Ayrılığı.....	306
a.	Ceza Hukuku.....	306
b.	Sözleşme Hukuku.....	307
c.	Sigorta Hukuku.....	309
3.	Sorumluluk Türleri ve Koşullarına Genel Bakış.....	309
D.	Kusur Sorumluluğu I.....	310
1.	TBK m. 49/f. 1'e Dayalı Sorumluluk.....	310
2.	Zarar	311
a.	Zarar Kavramı.....	311
b.	Zararın Belirlenmesi.....	312
i.	Fark Teorisi	312
ii.	Maddi Olmayan Zararlar.....	313
c.	Zarar Türleri	316
i.	İhlal Edilen Hukuki Varlığın Türüne Göre Yapılan Ayırım.....	316
ii.	Tazminat Talebinde Bulunan Kişiye Göre Ayım	318
iii.	Doğrudan-Dolaylı Zarar Ayırımı	320
3.	Nedensellik Bağı (İlliyet Bağı)	321
a.	Nedensellik Bağı Kavramı.....	321
b.	Doğal Nedensellik.....	322
i.	Olumlu Davranışlarda.....	322
ii.	Olumsuz (İhmali) Davranışlarda	323
c.	Uygun Nedensellik Bağı.....	324
i.	Kavram ve İşlevi.....	324
ii.	Nedensellik Bağıının Kesilmesi	326
aa.	Mücbir Sebep.....	326
bb.	Zarar Görenin Kusuru.....	327
cc.	Üçüncü Kişinin Kusuru.....	327

iii. Örnek Olaylar.....	328
iv. Uygun Nedensellik Bağının Sınırlandırılması (Normun Koruma Amacı/Hukuka Aykırılık Bağı)	330
d. Sebeplerin Çokluğu	332
i. Yarısan Nedensellik	332
ii. Ortak Nedensellik.....	332
iii. Seçimlik Nedensellik.....	333
e. Farazi Nedensellik/Önüne Geçilen Nedensellik ve İlişkili Kavamlar	334
i. Farazi Nedensellik/Öönüne Geçilen Nedensellik....	334
ii. Yakından İlişkili Durumlar.....	334
aa. Bünyesel Yatkınlık.....	334
bb. Hukuka Uygun Alternatif Davranış.....	335
11. Bölüm: Kusur Sorumluluğu II	337
A. Konuyu Sunuş Pratiği.....	338
B. Sorular.....	340
C. Kusur Sorumluluğunun Diğer Koşulları.....	340
1. Hukuka Aykırılık.....	340
a. İşlevi.....	340
b. Kavram.....	341
i. Ön Bilgi.....	341
ii. Objektif Hukuka Aykırılık Teorisi	342
iii. Sübjektif Hukuka Aykırılık Teorisi	343
iv. “Üçüncü” Hukuka Aykırılık Görüşü	344
aa. Arka Planı	344
bb. Özen Yükümlülüğü ve Koruma Normu Teorisi	344
cc. Menfaatler Teorisi	345
v. Değerlendirme	345
c. Mutlak Olarak Korunan Hukuki Varlıkların (Mutlak Hakların) İhlali.....	346
i. Mutlak Hak Kavramı.....	346
ii. Mutlak Hak Türleri ve İhlalleri.....	347
aa. Beden Bütünlüğünün İhlali	347
bb. Kişilik Hakkı İhlali	348

cc. Mülkiyet Hakkı İhlali.....	349
d. Malvarlığının ve Nisbi Hakların İhlali.....	350
i. Koruma Normu Kavramı	351
ii. Tavsiye ve Bilgi Vermeden Dolayı Sorumluluk ile Güven Sorumluluğu.....	352
e. Tehlike Esası.....	356
f. Hukuka Uygunluk Nedenleri.....	357
i. Haklı Savunma, Zorunluluk Hali, Hakkını Kendi Güçüyle Koruma.....	357
ii. Zarar Görenin Rızası.....	358
aa. Genel Olarak.....	358
bb. Tıbbi Müdahalelerde.....	359
cc. Spor Müsabakasında	361
iii. Kamu Hukukuna veya Özel Hukuka Dayanan Yetki ile Üstün Özel yahut Kamu Yararı	361
2. Kusur	364
a. İşlev ve Kavram	364
i. İşlevi.....	364
ii. Kavram.....	364
b. Kusurun Söbjektif Yönü: Ayırt Etme Gücü	365
c. Kusurun Objektif Yönü: Kast veya İhmal	365
i. Kast	365
ii. İhmal.....	366
D. TBK m. 49/f. 2' göre Sorumluluk	368
1. Genel Olarak.....	368
2. Uygulama Örnekleri.....	370
E. Tüzel Kişilerde Organ Sorumluluğu (TMK m. 50/f. 2)	372
1. Bir Organın Fiilinin Bulunması.....	372
a. Şekli (Resmi) Organ.....	372
b. Fiili Organ	373
c. Yardımcı Kişiden Farkı	373
2. Görevi Yerine Getirirken Zarar Verilmiş Olması	373
3. Hukuki Sonuçları	374

12. Bölüm: Olağan Sebep Sorumluluğu.....	375
A. Konuyu Sunuş Pratiği.....	376
B. Sorular.....	378
C. Genel Bakış	378
1. Olağan Sebep Sorumluluğu Hallerinde Sorumluluğun Kaynağı ve Hukuki Niteliği	378
2. Kusur Sorumluluğu ile Olan İlişkisi	380
D. Adam Çalıştıranın Sorumluluğu (TBK m. 66).....	380
1. Genel Olarak.....	380
2. Sorumluluk Koşulları.....	381
a. Genel Bakış	381
b. Adam Çalıştıran ve Çalışan	381
c. Kendisine Verilen İşin Yapılması Sırasındaki Davranış	383
d. Çalışanın Zarar Verici Davranışı.....	384
e. Kurtuluş Kanıtı Getirmemiş Olmak	385
3. Çalışانا Rücu	387
4. TBK m. 116 ile İlişkisi ve Farkları	388
E. Ev Başkanının Sorumluluğu.....	388
1. Sorumlu Kişi.....	389
2. Sorumluluğun Koşulları.....	390
a. Genel Olarak.....	390
b. Aile Ferdinin Zarara Neden Olması	391
c. Kurtuluş Kanıtı Getirilmemiş Olması	391
F. Hayvan Bulunduranın Sorumluluğu.....	393
1. Genel Olarak.....	393
2. Sorumlu Kişi.....	393
3. Sorumluluk Koşulları.....	395
a. Zarara Bir Hayvanın Sebep Olması	395
b. Kurtuluş Kanıtı Getirememiş Olma.....	396
G. Yapı Malikinin Sorumluluğu (TBK m. 69).....	398
1. Genel Olarak.....	398

2.	Talepte Bulunabilecek Kişi (Aktif Husumet) ve Sorumlu Kişi (Pasif Husumet).....	399
3.	Sorumluluk Koşulları.....	401
a.	Yapı Eseri	401
b.	Yapımdaki Bozukluk veya Bakımdaki Eksiklik	403
i.	Genel Olarak.....	403
ii.	Türleri.....	405
4.	Diğer Sorumlulara Rücu.....	407
H.	Taşınmaz Malikinin Sorumluluğu (TMK m. 730).....	407
1.	Temelinde Yatan Düşünce	407
2.	Aktif ve Pasif Husumet	408
3.	Sorumluluğun Koşulları: Mülkiyet Hakkının Taşın Kullanımı	410
a.	Genel Olarak.....	410
b.	Taşın Kullanım.....	411
c.	İzin Verilen (Kaçınılmaz) Taşınlık.....	412
4.	TMK m. 730'da Öngörülen Talepler.....	413
13. Bölüm:	Ürün Sorumluluğu ve Tehlike Sorumlulukları.....	414
A.	Konuyu Sunuş Pratiği.....	416
B.	Sorular.....	417
C.	Ürün Sorumluluğu.....	417
1.	Sorumluluğun Dayanağı.....	417
2.	ÜGTDK'dan Doğan Sorumluluk.....	418
a.	Hukuki Niteliği.....	418
b.	Sorumlu Kişi.....	418
c.	Sorumluluğun Koşulları.....	419
i.	Zarar	420
ii.	Korunan Hukuki Varlıklar	420
iii.	Uygun Nedensellik Bağı.....	421
iv.	Ürün.....	421
v.	Uygunsuzluk.....	421
vi.	Kurtuluş Kanıtı Getirmemiş Olmak	423

d. Hukuki Sonuçları	423
D. Tehlike Sorumlulukları.....	424
1. Genel Olarak.....	424
2. Genel Tehlike Sorumluluğu (TBK m. 71)	426
a. Sorumluluğun Temeli	426
b. Sorumlu Kişi.....	427
c. Sorumluluğun Koşulları.....	428
i. Önemli Ölçüde Tehlike Arzeden Bir İşletmenin Bulunması.....	428
ii. Nedensellik Bağı ve Karakteristik (Tipik) Risk.....	429
d. Hukuki Sonuçları	431
3. Motorlu Araç İşletenin Sorumluluğu	432
a. Kanuni Dayanağı ve Genel Esasları	432
b. Sorumlu Kişi.....	433
c. Zarar Gören	436
d. Sorumluluğun Koşulları.....	437
i. Kişiye veya Eşyaya Verilen Zarar.....	437
ii. Zarar Bir Motorlu Aracın İşletilmesinden Doğmuş Olmalıdır	437
e. Sorumluluktan Kurtulma veya Sorumluluğun Azaltılması (KTK m. 86).....	439
i. Sorumluluktan Kurtulma.....	439
ii. Sorumluluğun Azaltılması	440
f. Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası.....	442
i. Genel Olarak.....	442
ii. Zarar Görenin Doğrudan Doğruya Talep Hakkı	442
iii. Sigortacının Rücu Hakkı.....	443
4. Çevre Zararlarından Sorumluluk.....	444
a. Kanuni Dayanak ve Sorumluluğun Temel Esasları.....	444
b. Sorumluluk Koşulları.....	445
i. Zarar	445
ii. Zararın Çevre İçin Tehlike Arz Eden Faaliyetten Doğmuş Olması	446

---

c. Zamanaşımı.....	447
14. Bölüm: Sorumluların Çokluğu, Zamanaşımı, Sorumluluğun Hukuki Sonuçları.....	448
A. Konuyu Sunuş Pratiği.....	449
B. Sorular.....	450
C. Sorumluların Çokluğu.....	451
1. Genel Olarak.....	451
2. Dış İlişkide Müteselsil Sorumluluk.....	451
3. İç İlişkide Rücu	453
D. Haksız Fiilden Doğan Alacakların Tabi Olduğu Zamanaşımı Süreleri	456
1. Genel Kurallar.....	456
a. Nisbi Zamanaşımı Süresi.....	457
i. Zararın Öğrenilmesi.....	457
ii. Tazminat Yükümlüsünü Öğrenme.....	460
b. Mutlak Zamanaşımı Süresi	461
2. Özel Kurallar	462
a. Ceza Zamanaşımı Süresi	462
b. Zarar Gören Borçlunun Süresiz Def'i Hakkı.....	463
E. Sorumluluğun Sonuçları.....	464
1. Genel Olarak.....	464
2. Tazminat.....	465
a. Kavram.....	465
b. Türleri	465
c. Geçici Ödemeler (TBK m. 76)	467
3. Manevi Tazminat	468
a. İşlevi.....	468
b. Hukuki Dayanağı	469
c. Koşulları	470
i. Kişilik Hakkının İhlali (TBK m. 58)	470
ii. Bedensel Bütünlüğün Zedelenmesi ve Öldürme (TBK m. 56).....	473

d.	Tazminatın Belirlenmesi	474
i.	Göz Önünde Tutulacak Hususlar.....	474
ii.	Tazminatın Miktarı	475
F.	Maddi Zararın Belirlenmesi	476
1.	Genel Esaslar	476
a.	Fark Teorisi	476
b.	Zararın Belirlenmesinde Esas Alınacak Tarih.....	477
c.	Zararın İspatı (TBK m. 50)	479
d.	Zararı Azaltma Külfeti	481
e.	Yararların Denkleştirilmesi.....	483
2.	Kişiye Gelen Zararın Hesaplanması.....	485
a.	Bedensel Zarar.....	485
i.	Tedavi Giderleri	485
ii.	Çalışma Gücünün Kaybı ile Ekonomik Geleceğin Sarsılmasından Doğan Kayıplar	486
b.	Ölüm Halinde Zararın Belirlenmesi (TBK m. 53)	489
3.	Eşyaya Gelen Zararın Hesaplanması.....	490
a.	Eşyanın Yok Edilmesi yahut Kaybı	491
i.	Sabit Değerli Eşya.....	491
ii.	Sabit Değerli Olmayan Eşya.....	491
b.	Eşyanın Hasar Görmesi.....	491
G.	Tazminatın Belirlenmesi	492
1.	Genel Olarak.....	492
2.	Tazminatta İndirim Nedenleri.....	493
a.	Zarar Verenin Kusurunun Hafifliği.....	493
b.	Zarar Görenin Kusuru	494
c.	Diğer İndirim Nedenleri.....	497
i.	Beklenmedik Olay ve Bünyesel Yatkınlık.....	497
ii.	Tazminat Yükümlüsünün Ekonomik Olarak Zor Duruma Düşecek Olması	498
iii.	Zarar Görenin Çok Yüksek Gelire veya Büyük Bir Malvarlığına Sahip Olması.....	498
iv.	Hatır İşleri	499

---

v.	Hakkaniyet Düşüncesiyle İndirim Yasağı.....	499
15. Bölüm: Sebepsiz Zenginleşme I- Koşulları	500	
A.	Konuyu Sunuş Pratiği.....	501
B.	Sorular.....	502
C.	Genel Bakış	502
D.	Sebepsiz Zenginleşmenin Temel Unsurları	503
1.	Koşulları	503
a.	Zenginleşme	503
b.	Geçerli Bir Sebebin Bulunmaması	505
c.	Fakirleşme ve Başkasının Hukuk Alanının İhlali.....	507
2.	Sebepsiz Zenginleşme Türleri.....	508
a.	Edim Yoluyla Zenginleşme	509
i.	Genel Olarak.....	509
ii.	Geçerli Olmayan Sebebe Dayanan Zenginleşme	509
iii.	Gerçekleşmeyen Sebebe Dayanan Zenginleşme.....	510
iv.	Sona Ermiş Sebebe Dayanan Zenginleşme.....	511
v.	Borçlu Sanarak İfa	512
vi.	Üçlü ve Çok Taraflı İlişkilerde Zenginleşme	514
b.	Müdahale Yoluyla Zenginleşme.....	517
i.	Genel Olarak.....	517
ii.	Koşulları ve Türleri.....	518
16. Bölüm: Sebepsiz Zenginleşme II- Hukuki Sonuçları, Benzer Taleplerle İlişkisi	523	
A.	Konuyu Sunuş Pratiği.....	524
B.	Sorular.....	525
C.	Genel Bakış	525
D.	Sebepsiz Zenginleşmenin Hukuki Sonucu Olarak Zenginleşmenin Geri Verilmesi Talebi	526
1.	Geri Verme Talebinin Konusu	526
a.	Aynen Geri Verme İlkesi.....	526
b.	İkame Değer (Surrogat) veya Objektif Değerin Ödenmesi (pretium commune)	528

c. Denkleştirici Adalet İlkesi ve Yargıtay Uygulaması.....	531
2. Geri Verme Talebinin Sınırlanması	533
a. TBK 79: Zenginleşmenin Ortadan Kalkması	533
b. Giderleri İsteme Hakkı (TBK m. 80).....	535
c. TBK m. 81: Hukuka ve Ahlaka Aykırı Sonuç	536
d. TBK 82: Zamanaşımı	537
E. Benzer Taleplerle Olan İlişkisi	538
17. Bölüm: Perde Arası	544
18. Bölüm: İfa Engelleri- Genel Esaslar ve Alacaklı Temerrüdü	555
A. İfa Engelleri Sisteminin Yapısı	556
1. Genel Bakış	556
2. Borcun İhlalinin Genel Olarak Sonuçları.....	559
a. İfaya Zorlama.....	559
b. Tazminat Sorumluluğu	559
c. Sözleşmenin Tek Taraflı Sona Erdirilmesi.....	560
d. Hak Kayıpları	561
3. Borca Aykırılıktan Sorumluluğu Genişleten veya Sınırlandıran Anlaşmalar	561
a. Sorumluluğu Genişleten Anlaşmalar (Kusursuz Sorumluluk).....	561
b. Sorumluluğu Sınırlandıran Anlaşmalar	562
i. Genel Olarak.....	562
ii. Temel Kanuni Sınırlama: TBK m. 115	563
B. İfayı Reddetme Hakları	566
1. Ödemezlik Def'i (TBK m. 97)	566
2. İfa Güçsüzlüğü Def'i (TBK m. 98)	571
C. Alacaklı Temerrüdü	572
1. Genel Bakış	572
2. Alacaklı Temerrüdünün Koşulları	574
a. Borçlunun İfa Teklifi.....	574
b. İfaya Katılmaktan Kaçınma.....	575

---

c. İstisnai Durum: TBK m. 111	577
3. Alacaklı Temerrüdünün Hukuki Sonuçları (TBK m. 107-110)	577
D. İfa Engelleri Sisteminde Sözleşme Benzeri Borç İlişkileri.....	580
1. Yardımcı Kişilerin Fiillerinden Sorumluluk (TBK m. 116)	580
2. Culpa in Contrahendo (Sözleşme Görüşmelerinden Doğan Sorumluluk)	584
a. Genel Olarak.....	584
b. Olay Grupları.....	586
i. Sözleşmenin Kurulmaması	586
ii. Eksik veya Yanlış Bilgi Vermeden Sorumluluk	587
iii. Davranış (Koruma) Yükümlülüğünün İhlali	588
c. Hukuki Sonuçları	589
3. Güven Sorumluluğu.....	590
19. Bölüm: İfa Engelleri II- İfa İmkânsızlığı- Gereği Gibi İfa Etmemesi.....	594
A. Konuyu Sunuş Pratiği.....	595
B. Sorular.....	596
C. Bir İfa Engeli Olarak İmkânsızlık.....	596
1. İmkânsızlık Kavramı	596
2. İmkânsızlıkta Taleplerin Hukuki Dayanağı ve Sonuçları....	598
a. İmkansızlığın Temel Unsurlarına Genel Bakış	598
i. Başlangıçtaki ve Sonraki İmkânsızlık.....	598
ii. Objektif ve Sübjektif İmkânsızlık.....	598
iii. İmkansızlığın Temel Yapısı	599
b. Başlangıçtaki Objektif İmkânsızlık	599
c. Başlangıçtaki Sübjektif İmkânsızlık	601
d. Sonraki (objektif veya sübjektif) İmkânsızlık	602
i. Genel Bakış	602
ii. Borçlunun Sorumlu Olduğu İfa İmkânsızlığı.....	602
iii. Borçlu veya Alacaklarının Sorumlu Olmadığı İfa İmkânsızlığı	602
iv. Alacaklarının Sorumlu Olduğu İfa İmkânsızlığı.....	606

v. Her İki Tarafın Sorumlu Olduğu İmkânsızlık.....	607
3. İmkansızlığın Sonuçlarının Sınırlanması	607
a. Fiili, Hukuki ve Ekonomik İmkânsızlık.....	607
i. Fiili İmkânsızlık.....	608
ii. Hukuki İmkânsızlık.....	609
iii. Ekonomik İmkânsızlık.....	609
b. Sürekli ve Geçici İmkânsızlık.....	610
c. Kısmi İmkânsızlık.....	611
D. Gereği Gibi İfa Etmeme.....	612
1. Giriş Bilgileri	612
2. Aslı Yükümlülüklerin Kötü İfası.....	613
3. Yan Yükümlülüklerin İhlali	614
4. Hukuki Sonuçları	615
a. İfa Talebi	615
i. Aslı Borcun Gereği Gibi İfa Edilmemesi Halinde ...	615
ii. Yan Yükümlülüklerin İhlalinde	616
b. Tazminat Talebi	616
c. Sözleşmeden Dönme	618
20. Bölüm: İfa Engelleri III- Borçlunun Temerrüdü- Edimin İfasına Yönerek Güvenceler.....	620
A. Konuyu Sunuş Pratiği.....	622
B. Sorular.....	623
C. Borçlu Temerrüdü	623
1. Kavram.....	624
2. Borçlunun Temerrüde Düşmesi (TBK m. 117)	625
a. İhtar	625
b. İhtar Gerekmeyen Haller.....	627
3. Borçlunun Edimi İfadan Kaçınma Hakkı	629
4. Borçlu Temerrüdünün Sonuçları	631
a. Temerrüdün Genel Sonuçları	631
i. Gecikme Tazminatı (TBK m. 118).....	631
ii. Beklenmedik Halden Sorumluluk (TBK m. 119)....	633

---

b.	Para Borçlarında Temerrüdün Sonuçları.....	634
i.	Temerrüt Faizi.....	634
ii.	Aşkin (Munzam) Zarar (TBK m. 122).....	637
c.	Karşılıklı Borç Yükleyen Sözleşmelerde Borçlunun Temerrüdün Sonuçları	638
i.	Genel Olarak.....	638
ii.	Alacaklarının İlk Seçim Hakkı: Borcun İfasına Bağlı Kalmak veya İfadan Vazgeçmek?	639
iii.	Alacaklarının İkinci Seçim Hakkı: Sözleşmeden Dönme veya Sözleşmeyle Bağlı Kalma.....	640
aa.	Sözleşmeden Dönme ve Olumsuz Zararın Tazmini	641
aaa.	Sözleşmeden Dönme	641
bbb.	Olumsuz Zararın Tazmini	645
bb.	Sözleşmeyle Bağlı Kalma ve Olumlu Zararın Tazminini İsteme.....	648
iv.	Özellik Arzeden Durumlar	652
aa.	Kısmi Temerrüt.....	652
bb.	İfasına Başlanmış Sürekli Edimli Sözleşmelerde	652
cc.	Art Arda Teslimli Sözleşmelerde	653
dd.	Yapma Borçlarında	654
D.	Edimin İfasına Yönelik Güvenceler	657
1.	Ceza Koşulu (Cezai Şart)	657
a.	Genel Olarak.....	657
b.	Teminat Sağlanan Borcun İhlali	659
c.	Ceza Koşulunun İfa Talebiyle İlişkisi.....	660
d.	Ceza Koşulunun Tazminat Talebiyle İlişkisi.....	662
e.	Ceza Miktarının İndirilmesi	663
f.	Dönme (Fesih) Cezası.....	664
g.	Bağlanma Parası ve Cayma Parası	666
21. Bölüm:	Borçların Sona Ermesi ve Zamanaşımı.....	667
A.	Konuyu Sunuş Pratiği.....	668
B.	Sorular.....	669

C. Borçların Sona Erme Sebeplerine Genel Bakış	669
1. Giriş	669
2. Sona Erme Nedenleri Arasında Aşamalı Düzen	670
a. Sözleşmesel Sona Erme Nedenleri	670
b. Kanunda Düzenlenen Sona Erme Nedenleri.....	670
3. Borç İlişkisinin Sona Ermesi.....	670
D. Borçların İfası.....	672
1. Kavram ve Koşullar.....	672
2. İfa İkameleri (İfa Yerine Edim ve İfa Uğruna Edim)	675
a. İfa Yerine Edim Anlaşması.....	675
b. İfa Uğruna Edim Anlaşması	676
3. Hukuki Sonuçları	678
E. İfa Dışındaki Sona Erme Sebepleri	679
1. İbra (TBK m. 132)	679
a. Kavram ve Koşullar.....	679
b. Benzer Kurumlarla İlişkisi	680
2. Yenileme (TBK m. 133 ve 134)	681
a. Kavram ve Koşullar.....	681
b. Sonuçları.....	682
c. Özel Durumlar.....	682
3. Birleşme (TBK m. 135)	683
4. Takas (TBK m. 139-145).....	684
a. Genel Olarak.....	684
b. Koşulları	685
i. Olumlu Koşullar	686
aa. İki Alacağın Bulunması.....	686
bb. Takas Edilecek Alacakların Karşılıklı Olması...686	686
cc. Alacakların Konusunun Aynı Türden Olması..687	687
dd. Takas Alacağının İcra Edilebilir Olması.....688	688
ii. Olumsuz Koşullar.....	690
aa. Sözleşmeyle Takastan Feragat Edilmemiş Olması.....	690

bb. Kanunda Takas Yasağı Öngörülmemiş Olması.	691
iii. Takas Beyanı.....	691
c. Takasın Hükümleri.....	692
F. Zamanaşımı.....	693
1. Genel Olarak.....	693
2. Koşulları	694
a. Zamanaşımına Tabi Alacak	694
b. Zamanaşımı Süresinin Dolmuş Olması.....	695
i. Genel Zamanaşımı Süresi.....	695
ii. Özel Zamanaşımı Süreleri.....	695
c. Zamanaşımı Def'inden Feragat	697
3. Zamanaşımı Sürelerinin (Sınırlı) Kesinliği.....	698
4. Zamanaşımının Başlangıcı	699
5. Zamanaşımının Durması.....	702
6. Zamanaşımının Kesilmesi	703
7. Zamanaşımının Hüküm ve Sonuçları.....	705
G. Hak Düşürücü Süre	706
22. Bölüm: Üç Taraflı Hukuki İlişkiler I: Üçüncü Kişi Yararına Sözleşme, Üçüncü Kişinin Fiilini Üstlenme, Borcun Üstlenilmesi	708
A. Konuyu Sunuş Pratiği.....	709
B. Sorular.....	710
C. Üçüncü Kişi Yararına Sözleşme.....	710
1. Kavram.....	710
2. Yapısı.....	712
3. Benzer Kurumlardan Farkı.....	713
a. Temsil.....	713
b. Alacağın Devri	713
c. Havale.....	715
d. Üçüncü Kişiyi Koruyucu Etkili Sözleşme.....	715
4. Genel Esaslar	717

a.	Kuruluşu ve Şekli.....	717
b.	Üçüncü Kişi	718
5.	Türleri	719
a.	Eksik Üçüncü Kişi Yararına Sözleşme (TBK m. 129/f. 1)	719
b.	Tam Üçüncü Kişi Yararına Sözleşme (TBK m. 129/f. 2)	719
	i. Üçüncü Kişinin Bağımsız Alacak Hakkı.....	719
	ii. Üçüncü Kişinin Alacak Hakkının Dayanağı.....	721
	iii. Sözleşmeden Doğan Borçların İhlali	723
6.	Def'i ve İtirazlar	725
7.	Üçüncü Kişi Yararına Tasarruf	725
D.	Üçüncü Kişinin Fiilini Üstlenme.....	726
E.	Borcun Üstlenilmesi	729
1.	Genel Olarak.....	729
2.	Borcun İç Üstlenilmesi (TBK m. 195)	730
a.	Koşulları	730
b.	Hukuki Sonuçları	731
3.	Borcun Dış Üstlenilmesi.....	732
a.	Koşulları	732
b.	Sonuçları.....	733
4.	Borca Katılma (TBK m. 201).....	735
5.	Malvarlığının veya İşletmenin Devralınması.....	736
a.	Koşulları	736
b.	Sonuçları.....	737
6.	Mirasın Paylaşılması ve Rehinli Taşınmazların Devri.....	738
23.	Bölüm: Üç Taraflı Hukuki İlişkiler II: Alacağın Devri, Sözleşmenin Devri ve Sözleşmeye Katılma	739
A.	Konuyu Sunuş Pratiği.....	740
B.	Sorular.....	740
C.	Alacağın Devri (Temlik)	741

1.	Kavram ve Hukuki Niteliği.....	741
a.	Kavram.....	741
b.	Hukuki Niteliği ve Şekli	742
2.	Koşulları	744
a.	Genel Olarak.....	744
b.	Devrin Konusu: Alacak.....	745
i.	Genel Olarak.....	745
ii.	Yenilik Doğuran Haklar.....	745
c.	Devredilebilirlik	746
i.	Temel İlke.....	746
ii.	İstisnalar	746
iii.	Devir Yasağına Aykırı Davranışın Hukuki Sonuçları.....	747
iv.	Gelecekteki Alacakların Devri.....	748
v.	Toptan (Global) Devir.....	750
3.	Alacağın Devrinin Genel Sonuçları.....	752
a.	Temel Sonuç: Alacağın Yeni Alacaklıya Geçışı.....	752
b.	Yan Sonuçlar: Öncelik hakları ve Bağlı Hakların Geçışı.....	752
4.	Alacağı Devralan ile Borçlu Arasındaki İlişki Bakımından Sonuçları.....	753
a.	İyiniyetle Yapılan İfa (TBK m. 186).....	753
b.	İfadan Kaçınma ve Tevdi (TBK m. 187)	755
c.	İtiraz ve Def'iler (TBK m. 188)	755
5.	Devreden ve Devralan Arasındaki İlişki Bakımından Sonuçları.....	757
a.	Edim Karşılığı (İvazlı) Devir (TBK m. 191/f. 1)	758
b.	Karşılıksız (İvazsız) Devir ve Kanuni Devir	760
c.	İfa Uğruna (İfaya Yönelik) Devir (TBK m. 192) ve İfa Yerine Devir	760
6.	Devreden ile Borçlu Arasındaki İlişki Bakımından Devrin Sonuçları.....	761
7.	Devir İşlemi Olmaksızın Alacaklı Değişimi.....	762

a.	Külli Halefiyet Yoluyla	762
b.	Sözleşmenin Devri	762
c.	Kanunen Devir veya Yargısal Devir	762
D.	Sözleşmenin Devri	763
1.	Kavram, Hukuki Niteliği ve Koşulları	763
2.	Sözleşmenin Devrinin Sonuçları.....	765
E.	Sözleşmeye Katılma.....	766
24. Bölüm:	Teoride ve Uygulamada Hukuki Sorun/Talep Temelinde Olay Çözümü	768
A.	Sunuş Pratiği.....	768
B.	Sorular.....	769
C.	Hukuki Sorun/Talep Temelinde Olay Çözümü	769
1.	Olay Çözümüne Genel Bakış.....	769
2.	Olayın Analizi	770
3.	Çözümde İzlenecek Aşamalar	771
a.	İki Taraflı İlişkiye İndirgeme (Kim Kimden Talepte Bulunuyor?).....	771
b.	Talebin Konusunu Belirleme (Ne İsteniyor?).....	771
c.	Talebin Dayanağı Hukuk Kuralının Belirlenmesi (Neye Dayalı?).....	772
d.	Kuralın Somut Olaya Uygulanması (Altlama).....	773
e.	Muhtemel Talep Dayanaklarının Belirlenmesinde İzlenecek Sıra.....	774
D.	Pratik Bilgiler	774
E.	Sözleşmeden Doğan Borca Aykırılık Hallerine Genel Bakış	775
1.	İfa Talebi	775
2.	Onarım ve Benzeri ile Değiştirilmesini Talep Hakları	776
3.	Tazminat Talebi	776
4.	Elde Edilmiş Kazancın Kendisine Verilmesini Talep Hakkı.....	776
5.	Giderleri Talep Hakkı.....	777

6.	Sözleşmenin Ortadan Kaldırılması ve Tasfiyesi.....	777
a.	Ortadan Kaldırma Nedenleri	777
i.	Hiç veya Gereği Gibi İfa Etmeme	777
ii.	Temerrüt	778
iii.	Sözleşmeye Devamın Beklenemez Olması.....	778
iv.	Sözleşme Koşullarının Sonradan Değişmesi.....	778
v.	Sözleşmeyi Dilediği Zaman Ortadan Kaldırma Hakkı.....	779
vi.	Aşırı Yararlanma ve İrade Sakatlığı.....	779
vii.	Sözleşmeyle Kararlaştırılan Ortadan Kaldırma ve Fesih Nedenleri.....	779
b.	Tasfiye	779
7.	Edimi İfadan Kaçınma Hakkı	780
8.	Karşı Edimde İndirim Hakkı	780
9.	Edimin İadesini Talep Hakkı	780
10.	Ayıabı Giderme Hakkı	780
11.	Katlanma Talebi.....	781
12.	İnceleme, Bilgi Edinme ve Hesap Verme	781
13.	Sözleşmenin Uyarlanması.....	781
F.	Sunuş Pratiğinin Çözümü.....	781
1.	İlk Aşama.....	781
2.	Çözüm.....	782
Kavram İndeksi.....	787	